

BO'-ÀR KƠI PÔL POYOA TƠ MƠNİH EPHESÔ

Pơnuai Cũa-Rowăng

¹ Pôl, koyoa hơtai-khiăng Yàng Pô Lơngì, ngă mơnih tơdi-tơdài Yàng Jêsu Krist, poyoa tơ du mơnih sớchih-sri lăm pơi-prông Ephesô, la du mơnih tốpã sa hơtai-hơtiền lăm Yàng Jêsu Krist.

² Yòng lợkơu pơnuai anit-bơi-soh sớng pơnuai rĩng-lơngai mững Yàng Pô Lơngì, Ama buớ gudrơi, sớng mững Yàng Jêsu Krist, Yàng buớ gudrơi, truh sớng buớ adơi-ai.

PƠNUAI DỜNG-PƠKLÀH KOYOA PƠNUAI PĂNG-TUI HỮ NGĂ-NÌN DỜLHƠU

(Mững tấ 1:3 truh tấ 3:21)

Pơnuai Lơngai-Pơtuah Lăm Pô Krist

³ Moyòm-pơglông Yàng Pô Lơngì, Ama Yàng buớ gudrơi la Yàng Jêsu Krist, la Pô hữ bới tơ buớ gudrơi tợgrớ pơnuai lơngai-pơtuah gah bớngà dò tơ du anih tơ ngổ lơngì, lăm Pô Krist.

⁴ Dờlhou tơ tử cớng-tơbiã lơngì-tơsì tơnah-rợya, Pô hữ rợwah buớ gudrơi lăm Pô Krist, tồ buớ gudrơi hữ pơsớchih-sri sớng wĩl-tớ tơ anaũ Yàng Pô Lơngì.

⁵ Lăm pơnuai uớn-rợnă, Pô hữ ngă-nìn dờlhou tơ buớ gudrơi hữ tợbiã giớng anà Pô koyoa Yàng Jêsu Krist, tui hơtai siàm Pô,

6 tô moyòm-pơglòng pơnuai anit-bơri-soh màng-kơcrà bloh Pô hũ bơri-soh tơ buol gudroi lăm Anà uồn-rơnăm Pô!

7 Nừn la lăm Pô Krist, buol gudroi hũ đōng-pơklàh koyoa drah Pô, hũ anit toh-luoi glài-sơnoh tui pơnuai đơlah-đơlài lăm pơnuai anit-bơri-soh Pô,

8 la pơnuai anit-bơri-soh bloh Pô bơri đơlah-đơlài tơ buol gudroi. Găm sỡng abih tợgrỡ pơnuai jak-khờh wờng-thơu,

9 Pô hũ ràng-tobiã tơ buol gudroi thơu pơnuai tợđơu-đơlăm mừng hơtai-khiăng Pô, bloh Pô hũ ngã-nừn đơlơu lăm Pô Krist.

10 Bruã-phủn Pô la ngã wĩl-tỡl abih tợgrỡ bruã tui iỡu hỡrỡi-tũ hũ ngã-nừn, tô pơgùm-pơtòm abih tợgrỡ phỡn tơ ngỗ lợngì sỡng tơ ala lỡn lăm Pô Krist, la Pô apăn-akỗ abih tợgrỡ phỡn.

11 Nừn kỡng la lăm Pô Krist bloh buol gudroi hũ tobiã jỡng mớnih đờ-lẻng phỡn-bỡna phừm-kợsai, tui yờu Yàng Pô Lợngì hũ ngã-nừn đơlơu tơ buol gudroi, la Pô hũ rợgỡi ngã wĩl-tỡl abih tợgrỡ mợta tui hợtai ngã-nừn Pô khiăng,

12 tô buol gudroi, du mớnih ỡm-rừp rợlau abih đũ pơnuai gờnừm-càng lăm Pô Krist, adoh-moyòm pơnuai màng-kợcrà Pô.

13 Kỡng lăm Pô Krist, buol adời-ai la du mớnih hũ pãng pơnuai-tợpã, la Pơnuai-Siàm đōng-pơklàh buol adời-ai, nừn la lăm Pô bloh buol adời-ai hũ pãng-tui sỡng hũ tỡm 'bằng-kỉ sỡng Yàng Bợngã Sợcìh-Sri, la Pô bloh Yàng hũ pợguãn bỡri,

14 Yàng Bơngă Sôchih-Sri la phớn cởng-groh tở phũm-kỏsai phớn-bớna buớ gudroi, lăm tú dò cằng du mớnih gắm sớng Pỏ đờ-mả hũ pớnuai đờng-pỏklàh, tở moyòm-pỏglòng pớnuai mằng-kỏcrà Pỏ.

Pớnuai Pỏl Iou-Lài Tở Mớnih Ephesô

15 Koyoa nửn, hỏdới tú đờnhả hũ mớhử mứng pớnuai pằng-tui buớ adới-ai lăm Yàng Jêsu, sớng mứng hỏtai-hỏtiền uớn-rỏnằm buớ adới-ai sớng abih tởgrỏ mớnih sỏchih-sri,

16 nửn đờnhả 'buh pỏdớh pỏ sắp ứnởmừn Yàng Pỏ Lờngì koyoa buớ adới-ai, yàu tú đờnhả sỏdớ truh buớ adới-ai lăm tú iou-lài.

17 Đờnhả yòng-lỏkớu Yàng Pỏ Lờngì Yàng Jêsu Krist buớ gudroi, la Ama mằng-kỏcrà, bớri tở buớ adới-ai hỏtai-bớngă pớnuai jak-khờh sớng pớnuai akhàn-tỏbiả, tở buớ adới-ai kràn-thou Pỏ.

18 Đờnhả kũng yòng Pỏ pỏsàng-sỏrdah gắr mớta hỏtai-hỏtiền buớ adới-ai, tở buớ adới-ai kràn thou pớnuai gỏnừm-cằng bloh Yàng hũ iou buớ adới-ai truh la hỏgẻ, pớnuai mớda gỏn-hửp mứng phũm-kỏsai phớn-bớna mằng-kỏcrà Pỏ pỏih tở du mớnih sỏchih-sri la hỏyờu lời.

19 Buớ adới-ai rỏu thou mứng gỏnắp-gỏnuả rỏng rỏlau abih bloh Yàng Pỏ Lờngì hũ pỏih tở buớ gudroi, la du mớnih hũ hỏtai-hỏtiền pằng-tui. Nửn kũng la gỏnắp-gỏnuả gỏdừh-sỏnak,

20 bloh Yàng Pỏ Lờngì angui tở ngắ tở Pỏ Krist hỏdiủ wỏ mứng pớnuai mớtai, sớng đảủ Pỏ

Krist dò guh tơ gah hơnuă Pô lăm du anih tơ
ngổ lợngì,

²¹ glòng rơlau abih tơgrở gơnuăr apăn-akõ,
tơgrở gơnuăr, tơgrở gơnuăr-pràn, tơgrở pơtau,
găm sông tơgrở angần tiông-dơnài, 'buh iơu
mữn lăm rài ni, bloh kũng găm lăm rài rờ truh
rời.

²² Yàng Pô Lợngì hữ daũ abih tơgrở mơta tơ
ala tơkai Pô Krist, sông daũ Pô Krist ngã akõ
tơgrở mơta lăm Tơpuơl Goh-Sợchìh.

²³ Tơpuơl Goh-Sợchìh la rùp-phạp Pô Krist.
Tơpuơl Goh-Sợchìh hữ baũ-bềng Pô Krist, sông
Pô Krist baũ-bềng lăm abih tơgrở jời-phờn.

2

Hữ Dờng-Poklành Gơnừm Tơ pơnuai Anữ-Brời-Soh

¹ Dờlhou throi buờl adời-ai hữ mơtai gah
pơ-ơnah hơtai-bờngã kỏyoa mững du pơnuai
sũng-asũ sông glài-sơnoh dời,

² nữn la rài hờdiũ buờl adời-ai hờrời dờlhou,
tũ hờdiũ tui lờđáp-mững rài dun-ya ni, tui
pơtau apăn-akõ anih hờjũng-lợwah, la kơmlài
tũ ni dò ngã bruă lăm du anà 'buh pãng-duh
ngã tui.

³ Dờlhou throi, abih buờl gudrời kũng hờdiũ
yờu buờl guũn rời, hờdiũ ngã tui pơnuai
hàm-khiăng gah rùp-phạp drah-rợlo sông ngã
tui hờtai-sờnũng mớsak-jờhà dời. Kỏyoa
hờdiũ tui pơnuai glài-sơnoh yờu nữn, buờl
gudrời iờu pãl biã kũng pơnuai anok-anoa

prông mǔng Yàng Pô Lơngì, kǔng yơu tởgrở
mơnh pơkơn.

⁴ Bloh Yàng Pô Lơngì la Pô hũ baũ-bèng
hơtai-hơtiàn anit-rơnăm; Pô hũ rơnăm buở
gudrơi sỡng pơnuai ưỡn-rơnăm prông rơlau biã,

⁵ nửn yah hơtai-bơngã buở gudrơi hũ mọtai
bơjơ koyoa glài-sơnoh, Pô bởi buở gudrơi hũ
hơdiũ vỡ sỡng Pô Krist — Nửn la gơnừm tở
pơnuai anit-bởi-sơh bloh buở adơi-ai hũ
dỡng-pơklàh —

⁶ sỡng lăm Yàng Jêsu Krist, Yàng Pô Lơngì hũ
ngã tở buở gudrơi gãm hũ hơdiũ vỡ sỡng gãm
hũ dò guh lăm du anih tở ngỗ lơngì sỡng Pô
Krist,

⁷ tở ràng-tởbiã tở du rài hơdơi thờu pơnuai
mơda gơn-hữp 'buh tử lơi lữ-abih mǔng pơnuai
anit-bởi-sơh Pô, hũ ràng-tởbiã koyoa
hơtai-hơtiàn siàm-rơnăm Pô sỡng buở gudrơi,
lăm Yàng Jêsu Krist.

⁸ Nửn la gơnừm tở pơnuai anit-bởi-sơh,
koyoa pơnuai pãng-tui, bloh buở adơi-ai hũ
dỡng-pơklàh, pơnuai nửn 'buh iỡũ truh mǔng
buở adơi-ai, bloh la sa pơnuai bởi-sơh mǔng
Yàng Pô Lơngì,

⁹ kǔng 'buh iỡũ koyoa bruã buở adơi-ai ngã,
tở 'buh aràng sỡi hũ rợgỡi yeh-drơi
pơglờng-rùp.

¹⁰ Koyoa buở gudrơi la bruã Pô ngã tởbiã, hũ
chỡng-tởbiã lăm Yàng Jêsu Krist, tở ngã du bruã
siàm bloh Yàng Pô Lơngì hũ rợcãng lơih dờlhou
tở buở gudrơi, tở buở gudrơi kừ tui nửn bloh
hơdiũ ngã tui.

Tobiã Jiông Sa Lăm Pô Krist

¹¹ You nũn, yòng sớđờ bẻ lài, đớlhou throi, buớl adoi-ai la buớl làng agàh tui pơ-ơnah rùp-phàp drah-rớlo, kớng du mớnih angắn đroi la mớnih hũ sớkaũ-kớlì lăm rùp-phàp drah-rớlo, kớyoa tớngàn anà mớnih, angắn buớl adoi-ai la mớnih 'buh hũ sớkaũ-kớlì.

¹² Kũng sớđờ bẻ tũ nũn, dò lăm dun-ya ni, buớl adoi-ai hớđiũ 'buh hũ Pô Krist, kớng ớớ la buớl làng agàh sớng buớl làng Israel, la du mớnih 'buh hũ pơ-ơnah hớgẻ lăm pơnuai pơguấn-pơđoàn mứng pơnuai đờm pơguấn bloh Yàng Pô Lớngì hũ ngắ tởbiã sớng buớl làng Pô. Buớl adoi-ai hớđiũ 'buh hũ pơnuai cầng-gớnừm sớng 'buh hũ Yàng Pô Lớngì.

¹³ Bloh lăm Yàng Jêsu Krist, buớl adoi-ai đớlhou throi la du mớnih dò atàh, tũ ni hũ tởbiã jiông du mớnih dò jẻ, gớnừm tớ drah Pô Krist.

¹⁴ Kớyoa rùp-phũn Pô hũ ba truh pơnuai rớng-lớngai tớ buớl gudroi; Pô hũ pớcuẩl-potòm abih dua gah tởbiã jiông sa; Pô ngắ jớrlớh-tớrlũng thềng-bớga pớklah-kớroi, nũn la pơnuai mớbai-tẩmdrả tớkrah buớl gudroi.

¹⁵ Pô hũ prah luoi pơnuai adắt-adia gắm sớng du pơnuai adắt-pớđắr sớng gớnuẩr-pớđắr, tồ mứng dua tớrpuoỉ, Pô ớớng-tởbiã jiông sa buớl làng bớrhớu lăm Pô, sớng yờu nũn pơnuai rớng-lớngai hũ ngắ tởbiã.

¹⁶ Gớnừm tớ kớyờu pớkắl, Pô hũ pớhớlầ-tẩmsòr abih dua tớrpuoỉ buớl làng tớ Yàng Pô Lớngì lăm mừn sa rùp-phàp; tớ ngắ kớyờu pớkắl, Pô hũ pớluẩ-pớlớhiẩ pơnuai

mơbai-tămđră.

¹⁷ You năn Pô Krist hũ truh poto-akhàn Pơnuai-Siàm rĩng-lơngai tơ buọl adoi-ai la du mơnih dò atàh, sớng pơnuai rĩng-lơngai tơ du mơnih dò jě.

¹⁸ Koyoa gơnừm tơ Pô bloh abih dua tởpủọl buọl gudroi hũ gơnuả truh jě Pô Yàng Ama, lăm sa Bơngă Sớchih-Sri.

¹⁹ You năn, buọl adoi-ai 'buh iớũ la mơnih ớchih atàh, kũng 'buh iớũ la mơnih dò sớđăng tra, bloh la mơnih sa lơgă sớng du mơnih sớchih-sri, sớng la mơnih sàng Yàng Pô Lơngi.

²⁰ Buọl adoi-ai hũ bở-pởđỡng tơ ngỗ rơnở du mơnih tởdi-tởdài sớng du mơnih gơnuả-hwở, bloh rụp-phũn Yàng Jêsu Krist la pơtơu akiăng sàng.

²¹ Lăm Pô, abih sa boh sàng hũ pởcủal-pởgăp sớng gớũ sớng tobiả jĩớng sa sàng duh-dỏlbat sớchih-sri lăm Yàng.

²² Lăm Pô, buọl adoi-ai kũng hũ bở-pởđỡng găm sớng gớũ lăm sàng năn, tô tởbiả jĩớng sa anih tơ Yàng Pô Lơngi dò, gơnừm tơ Bơngă Sớchih-Sri.

3

Gơnuả-Bruả Pôl Tơkrah Buọl Làng Agàh

¹ Koyoa mững pơnuai năn bloh dỏlhă, Pôl, ngă mơnih kớng jàm tơ Yàng Jêsu Krist, koyoa buọl adoi-ai la mơnih buọl làng agàh.

² Biả buọl adoi-ai hũ mớhữ thơu mững gơnuả-bruả duh bruả pơnuai anit-broi-soh

bloh Yàng Pô Lơngì koyoa buol adoi-ai hũ jào tơ dơlħă.

³ Hơyơu lơi Pô hũ akhàn-tơbiă pơnuai tơđơũ-dơlħăm Pô tơ dơlħă thơu, yơu dơlħă hũ wă sa-sit pơnuai tơ buol adoi-ai.

⁴ Tũ pơpoh-ởơ truh pơnuai nũn, buol adoi-ai hũ rơgơi kràn-thơu jĩng pơnuai wờng-thơu dơlħă mững pơnuai tơđơũ-dơlħăm Pô Krist,

⁵ la pơnuai ka hũ bơi pơthơu tơ jơi anà mơnih lăm du rài dơlħơu, bloh tũ ni hũ Bơngă Sợih-Sri ràng-tơbiă tơ du mơnih tơdi-tơdài sợih-sri sỡng du mơnih gơnuar-hwỡr Pô.

⁶ Pơnuai tơđơũ-dơlħăm nũn la: Gơnũm tơ Pơnuai-Siàm, buol làng agàh kũng yơu mơnih Judă hũ tơbiă jĩng du anà Yàng Pô Lơngì, hũ đờ-lễng phỡn-bơna phũm-kơsai lăm lợgăr Pô, la du pơ-ơnah lăm găm sa rùp-phạp, sỡng hũ đờ-lễng tợgrỡ pơnuai lơngai-pơtuah bloh Yàng Pô Lơngì hũ đờm pơguãn lăm Yàng Jêsu Krist.

⁷ Dơlħă hũ tợbiă jĩng mơnih đỡng duh bũa tơ Pơnuai-Siàm, gơnũm tơ pơnuai anit-bơi-soh bloh Yàng Pô Lơngì hũ bơi tơ dơlħă; Pô kũng bơi gơnạp-gơnuar tơ dơlħă tồ ngă wĩl-tỡl gơnuar-bũa Pô jào.

⁸ Yah dơlħă la mơnih tít rơlau abih sỡng 'buh hũ prỡng-màng hợgẽ lăm tợkrah du mơnih sợih-sri, bloh Yàng Pô Lơngì hũ bơi pơnuai anit-bơi-soh nũn tơ dơlħă, tồ dơlħă pơto-akhàn Pơnuai-Siàm tơ du buol làng agàh mững pơnuai mớda gơn-hữp 'buh yàu-kớhia jĩng Pô Krist,

⁹ sỡng ràng-tơbiă tơ tợgrỡ mơnih 'buh pơnuai

tơđoũ-dơlăm hũ bớđoũ-tơđoũ mững tơgrở
tũ-rài dơlhou lăm Yàng Pô Lơngì, la Pô
cờng-tơbiã abih tơgrở joi-phỡn.

10 Tũ ni, gờnừm tơ Tờpuỏl Goh-Sốchìh, pờnuai
jak-khờh Yàng Pô Lơngì, la pờnuai jak-khờh
wỉl-tỏl 'buh rợoi đờm mớblàng jỉớng, hũ
ràng-tơbiã tơ du mớnih apăn-akỏ, du gờnuả
lăm du anih tơ ngổ lờngì,

11 tui họtai ngắ-nừn rài pớđỏ bloh Pô hũ ngắ
wỉl-tỏl lăm Yàng Jêsu Krist, Yàng buỏl gudrỏi.

12 Lăm Pô sớng gờnừm tơ pờnuai pắng-tui
anìh Pô, buỏl gudrỏi hũ hỉl-pràn sớng kỏjắp
họtai-hotiàn pắng-tui tử truh sớng Yàng Pô
Lơngì.

13 Kỏyỏa nừn, dớlhã yỏng buỏl adỏi-ai juỏi
pỏblớ họtai-hotiàn tử 'buh dớlhã kớđỏng
pờnuai pớđi-pớđỏa gleh-glắr kỏyỏa buỏl
adỏi-ai: du pờnuai pớđi-pớđỏa gleh-glắr nừn la
pờnuai mắng-kớcrà buỏl adỏi-ai.

Pờnuai Iỏu-Lài Tờ Du Mớnih Pắng-Tui Yàng

14 Kỏyỏa mững pờnuai nừn, dớlhã cể tơ-ừ
trủn tơ anaủ Yàng Ama,

15 gờnừm tơ Pô bloh abih tơgrở sắng-dờnỏ tơ
ngổ lờngì, tơ ala lỏn hũ pờ-angắn mớta.

16 Dớlhã yỏng-lớkỏu Pô, tui pờnuai mớđỏ
gờn-hựp mắng-kớcrà Pô, bớoi tơ buỏl adỏi-ai
gờnuả-pràn kỏyỏa Bớngắ Sớchìh-Sri Pô, tỏ anà
mớnih gah dờlăm buỏl adỏi-ai tởbiã jỉớng
pràn-khắng,

17 sớng kỏyỏa pờnuai pắng-tui, Pô Krist rớ
đỏ lăm họtai-hotiàn buỏl adỏi-ai. Dớlhã kừng

iou-lài tô buol adoi-ai tòmuh okha dơlăm sớng
bở-pơdớng pràn-kojăp lăm pơnuai uớn-rơnă,

¹⁸ tô găm sớng abih tởgrở mớnih sớch-sri,
buol adoi-ai hủ rợoi wờng-thơu gah lờnàng,
gah atàh, gah glòng, gah dơlăm mững pơnuai
uớn-rơnă nửn,

¹⁹ sớng kràn thơu pơnuai uớn-rơnă Pô Krist,
la pơnuai uớn-rơnă sớrlèt rơlau tở abih tởgrở
pơnuai wờng-thơu, tô buol adoi-ai hủ baũ-bềng
tởgrở pơnuai dơlah-dơlài Yàng Pô Lờngi.

²⁰ Yàng Pô Lờngi la Pô ngă bruă lăm buol
gudroi sớng gờnăp-gờnuả Pô, hủ rợoi ngă
tởgrở mớta rơlau tở buol gudroi yòng lờkơu
halài sớnửng-bờngoàn.

²¹ Yòng lờkơu Pô hủ màng-kỏcrà lăm Tờpưol
Goh-Sớch, sớng lăm Yàng Jêsu Krist, lăm abih
tởgrở joi-rài, tởl truh rài pơdò rài 'buh lui!
Amen.

**PƠNUAI POTO-KỎKỎI MỮNG
BRUĂ MỚNIH PĂNG-TUI YĂNG
HỒDIỮ LĂM TỜPƯOL
SỚCH-SRI, PỜI LỜGĂR SỜNG
SĂNG-DỜNÒ**

4

(Mững tăl 4:1 truh tăl 6:24)

*Tờpưol Goh-Sớch La Sa, Pơnuai Bời-Soh Sớng
Gờnuả-Bruă Nửn Lô*

¹ Yờu nửn, la sa aràng mớnih kớng jàm kờyoa
Yàng, dờhă poto-kỏkỏi buol adoi-ai păl hồdiữ

bě sa rài hodiũ iow pãl sǒng pɔnuai iow-rowah
bloh Yàng hũ iow-rowah buol adoi-ai.

² Pãl abih hotai-hotiàn pɔ-oneh rùp,
lɔnguh-lɔngui, kojăp hotai-hotiàn ă-ũn tɔ gow,
mã pɔnuai uon-rɔnãm bloh kǒng-anòng duã
sǒng gow.

³ Yòng buol adoi-ai pãl abih hotai-hotiàn
hodiũ hɔlâr-tãmsòr sǒng gow, tô gàr-rɔmiã
pɔnuai pɔtòm-pɔgùm jiǒng sa lãm Bɔngã
Soçih-Sri.

⁴ Mĩn hũ sa rùp-pháp, sa Bɔngã Soçih-Sri,
kũng yow buol adoi-ai hũ iow-rowah truh sa
pɔnuai càn-gonũm soh.

⁵ Mĩn hũ sa Yàng, sa pɔnuai pãng-tui, sa adăt
'baptem.

⁶ Mĩn hũ sa Yàng Pô Lɔngì, la Ama abih tɔgrǒ
mɔnih, Pô dò tɔ ngǒ abih tɔgrǒ mɔnih, tɔkrah
abih tɔgrǒ mɔnih sǒng dò lãm abih tɔgrǒ
mɔnih.

⁷ Bloh yàu aràng buol gudroi hũ đô-mã
pɔnuai broi-soh kroi gow, tui pɔnuai
broi-pɔrpha Pô Krist.

⁸ Koyoa nũn bloh hũ pɔnuai wã lài:

“Pô hũ ãi tɔ anih glòng, ba tui lô mɔnih
kɔdòng jàm-kro,

Sǒng broi du pɔnuai broi-soh tɔ joi anà
mɔnih.” *

⁹ Tũ ãm “Pô hũ ãi” nũn mɔblàng la hɔgẽ,
yah 'buh iow la Pô hũ trũn lãm du cãr bièr
rolau dò tɔ ala lɔn ow?

* **4:8 4:8** Pɔdik Adoh Moyòm 68:18.

10 Pô hũ trũn kũng la rùp-phũn Pô hũ ãi tơ anih glòng rơlau abih tơgrữ tãl lờngì, tồ ngã bảũ-bẻng abih tơgrữ mọtã.

11 Rùp-phũn Pô hũ bởi mớnih ni ngã mớnih tởdi-tởdài, mớnih dih ngã mớnih gờnuả-hwở, mớnih pờkỏn ngã mớnih pỏto-akhàn Pờnuai-Siàm, mớnih pờkỏn wở ngã mớnih pỏ-pỏto sỏng mớnih pỏgru,

12 tồ du mớnih sỏchìh-sri Pô hũ wĩl-tỏl mũng gờnuả-bruã duh bruã, gãm sỏng gờũ bở-pỏđỏng Tờpưỏl Goh-Sỏchìh, la rùp-phàp Pô Krist,

13 tởl truh tở tũ abih buỏl gudrỏi hũ pỏgừm-pỏtòm jỏng sa lãm pờnuai pãng-tui sỏng lãm pờnuai wỏng thờu Anà Yàng Pô Lờngì, tởbiã jỏng mớnih pỏng lãm Yàng, 'brỏ hỏrỏi 'brỏ pỏng tởl truh tở tũ buỏl gudrỏi tởbiã jỏng mớhiỏ yờu Pô Krist, sỏng truh tở pờnuai wĩl-tỏl yờu Pô.

14 Yờu nửn, buỏl gudrỏi 'buh dò la lờ-ớneh tít tra, kỏđỏng aràng pờluỏ pỏng-gỏla sỏng kỏđỏng ba pỏđủai tui joa rỏbủ pờnuai pỏto-pỏsài sủng asủ, kỏyỏa mũng du mớnih lỏr pỏng-gỏla, la du mớnih jak angui tờgrữ pờnuai bở lỏr tồ pờluỏ pỏng-gỏla aràng.

15 Bỏh Pô khiàng buỏl gudrỏi đờm tởbiã pờnuai-tỏpã lãm pờnuai ửn-rỏnãm, tồ buỏl gudrỏi hũ pỏng lãm abih tờgrữ bruã, tởbiã jỏng mớhiỏ yờu Pô Krist, la akỏ.

16 Mũng akỏ nửn abih sa boh rùp-phàp hũ pỏcủal-pỏtòm sỏng pỏgặp kỏjặp sỏng gờũ kỏyỏa mũng du tởlỏi arã đỏng kờl, gờnừm tở

nữn yàu pơ-ơnah hủ rợchăng-sợgặp tô ngã bruã tui gơnuar-bruã droi, ngã tở rùp-phàp hủ prống sớng hủ bở-pơđồng lăm pơnuai uớn-rợnằm.

Rài Hợdiũ Bớrhợu Lăm Pô Krist

¹⁷ Yờu nữn, ni la pơnuai dợl hủ đờm sớng pơnuai dợl hủ mã angăn Yàng bloh poto-kợkợi: buớl adợi-ai 'buh rợgợi kợ hợdiũ yờu mớnih buớl làng agàh tra, kợyoa buớl guũ hợdiũ tui hợtai-sợnững 'buh kợw-màng sớng lợhiã-soh droi.

¹⁸ Kợyoa pơnuai bớrngũl-gợla dò lăm buớl guũ, sớng kợyoa hợtai-hợtiàn buớl guũ krã-khạng nữn hợtai-akợ buớl guũ mợsrủ kợnằm, atàh biã sớng pơnuai hợdiũ Yàng Pô Lợngi.

¹⁹ Buớl guũ lợhiã abih pơnuai wợng thợu, 'buh thợu mợlợu alah la hợgợ, hợdiũ tui sa rài hợdiũ bũng-pợkợl glài-sợnoh, hàm-khỉang ngã tợgrợ pơnuai sợũ-sợnoh 'buh thợu sớp.

²⁰ Bloh nữn 'buh iợũ la tợgrợ pơnuai buớl adợi-ai hủ mợgru mợng Pô Krist.

²¹ Kợyoa buớl adợi-ai hủ mợhủ mợng Pô, sớng hủ pợto-pợsài lăm Pô, iợũ yờu pơnuai-tợpợ lăm Yàng Jợsu Krist.

²² Yờu nữn, buớl adợi-ai pợl klà lợi anà mớnih klã, nữn la anà mớnih hợdiũ tui rài hợdiũ glài-sợnoh dợl hợu thợi, la anà mớnih pợl brũ-brũm kợyoa kợđồng du pơnuai hàm-khỉang sợũ-jợhà pợlợ pợng-gợla.

²³ Buớl adợi-ai pợl lợi Bợngợ Sợcỉh-Sri pợsợlih ngã bớrhợu wợ hợtai-akợ droi,

24 sống pǎl cù bẻ anà mớnih bớrhơu, la anà mớnih hủ ẳớng-tớbiǎ mớhiở yờu rùp-rớp Yàng Pô Lớngì, lắm pớnuǎi rớng-tớpǎ sống pớnuǎi sớch-sri pớnuǎi-tớpǎ.

25 Yờu nửn, buớl adới-ai pǎl klà luới bẻ pớnuǎi lớớ 'bớ, yàu aràng lắm buớl adới-ai pǎl đờm tớpǎ sống mớnih gớu sa pới adới sa 'bắng đới, kớyoa buớl gudới la du pớ-ớnah lắm sa rùp-phàp sống gớu.

26 Tũ buớl adới-ai anok hớtai nửn juới ngǎ glài sủng; juới anok hớtai tớl truh tũ ia-hớrới tớma,

27 juới luới kớmlài-jớnràk hủ tũ hớnàn-potuah tồ pha-jai rớlau buớl adới-ai.

28 Mớnih mừng klẻ bớ, juới klẻ bớ tra, bloh pǎl kớng gleh-glár ngǎ bruǎ, angui tớngàn phũn đới bloh ngǎ bruǎ siàm, tồ hủ phớh hớgẻ đớng-kờl mớnih siớu rớ'bah la siàm rớlau.

29 Juới hủ sa pớnuǎi mớsak-jớhà lới tớbiǎ mừng kàng buớl adới-ai, bloh tũ pǎl đờm, nửn đờm bẻ du pớnuǎi hủ kớw-màng tớ pớnuǎi bớ-pớđớng, sống ba pớnuǎi lớngai-potuah truh tớ mớnih pắng.

30 Buớl adới-ai juới ngǎ đớnuh-đớnà Yàng Bớngǎ Sớch-Sri Yàng Pô Lớngì, kớyoa gớnửm tớ Pô bloh buớl adới-ai hủ tớm 'bắng-kỉ ngǎ gớh truh hớrới đớng-pớklàh.

31 Pǎl prah luới klàh mừng buớl adới-ai du pớnuǎi phỉ-mớsắm, pớnuǎi anok-anoa, pớnuǎi anok hớtai, pớnuǎi kớmrào mớsau, pớnuǎi pớttát-pớmớlớu, gắm sống abih tớgrớ pớnuǎi jớhà mớsak.

³² Bloh pǎl hơdiũ lợnguh-siàm sǒng gơũ, pǎl hũ hơtai-hotiàn anit-rợnǎm, sǒng anit toh-luoi tợ gơũ, yờu Yàng Pô Lợngì hũ anit toh-luoi tợ buol adợi-ai lǎm Pô Krist rợi.

5

Hơdiũ Lǎm Pợnuaĩ Sordah

¹ Yờu nũn, buol adợi-ai tợbiả jợng bẻ du mớnih đòm tui Yàng Pô Lợngì, yờu du anà hũ Pô uổn-rợnǎm.

² Hơdiũ bẻ sǒng gơũ lǎm pợnuaĩ uổn-rợnǎm, yờu Pô Krist hũ uổn-rợnǎm tợ buol gudroi, sǒng pợyả rùp-phũn Pô kợyoa buol gudroi, yờu sa phợn cẻ-pợyờr duh-dợlbắt sǒng phợn sỉ cẻ-pợyờr duh-dợlbắt hũ 'bờu bợlhou pợyả ãi tợ Yàng Pô Lợngì.

³ Tợgrợ pợnuaĩ dri-sợnoh búng-pợkǎl, tợgrợ pợnuaĩ sợu-sợnoh halài hàm-làm, kúng 'buh hũ đòm truh tợkrah buol adợi-ai, yờu nũn ka iợũ pǎl la du mớnih sợcìh-sri.

⁴ Juoi đòm du pợnuaĩ sợu-bợũ búng-pợkǎl, sǒng đòm du pợnuaĩ pợblẻ-klau sợu-bợũ lẻng-làng, la du pợnuaĩ 'buh iợũ rợgǎm; tợrblợ wợ, pǎl ỉnợmừn Yàng Pô Lợngì la siàm rợlau.

⁵ Buol adợi-ai pǎl thờu loh-làng lài mớnih dri-sợnoh búng-pợkǎl, mớnih sợu-sợnoh, halài hàm-làm — hàm-làm la duh-dợlbắt rùp-ràk — 'buh sa aràng mớnih lợi hũ đờ-lẻng phợn-bợna phũm-kợsai lǎm lợgǎr Pô Krist sǒng Yàng Pô Lợngì.

⁶ Juoi luoi aràng sợi mã du pợnuaĩ lợr 'bợr bloh pợluợ pợng-gợla buol adợi-ai. Kợyoa

mững du pơnuai ni bloh pơnuai anok-anoa prống Yàng Pô Lơngì tuh trũn tơ ngỗ du mơnih 'buh pãng-duh.

⁷ Yơu nũn, buol adơi-ai juoi hũ pơ-ơnah lăm bruã du mơnih nũn.

⁸ Dơlơu throi buol adơi-ai la kơnăm-mơsrũ, bloh tũ ni lăm Yàng, buol adơi-ai la pơnuai sordah. Yơu nũn, buol adơi-ai hơdiũ bẻ yơu du anà pơnuai sordah.

⁹ Koyoa bơnga boh pơnuai sordah la tơgrở pơnuai siàm, pơnuai rĩng-tơpã sỡng pơnuai tợpã-tợpe.

¹⁰ Pãl duah thơu pơnuai hợgẽ siàm hơtai Yàng.

¹¹ Juoi hũ pơ-ơnah lăm du bruã 'buh kwơ-màng pơnuai kơnăm-mơsrũ, bloh pãl rãng-tợbiã du bruã nũn tợbiã tợ pơnuai sordah la siàm rợlau.

¹² Koyoa yah mĩn đờm truh du bruã buol guũn ngã lăm pơnuai tợđờũ-bợđờũ, kũng la mợlơu alah bợjợ.

¹³ Bloh tũ rãng-tợbiã tợ ala pơnuai sordah, abih tợgrở pơnuai rợũ hũ pợsàng sordah.

¹⁴ Koyoa nũn, hũ pơnuai đờm lài:

“Ơ mơnih dò đih, mợđơh tợgồ bẻ,

Tợgồ bẻ mững tợkrah du mơnih mợtai,

Nũn Pô Krist rợũ pợsàng sordah hã!”

¹⁵ Yơu nũn, buol adơi-ai ỡ s'buai nĩ-nũn bẻ mững rài hợdiũ đroi, juoi hợdiũ yơu mơnih bợngũl-gợla, bloh yơu mơnih jak-khờh.

¹⁶ Thơu pợlai bẻ tũ jợ, koyoa tũ-hợrợi ni la jợhà.

17 Koyoa nŭn, juoi tŏbiă jŏng yŏu mŏnih
bŏngŭl-gŏla, bloh pāl wŏng loh-làng
hotai-khiăng Yàng la hoyŏu lŏi.

18 Juoi mŏbŭ-mŏbèng, koyoa ơlak-tŏpai ba
truh pŏnuai lèng-làng bŭng-pŏkāl, bloh pāl
baŭ-bèng Bŏngă Sŏcŭh-Sri.

19 Angui bĕ pŏnuai pŏđik adoh-moyòm,
pŏnuai adoh-moyòm sŏcŭh-sri, sŏng du
kŏtha-adoh gah bŏngă bloh adoh tămsŏđđŏ sŏng
gŏŭ, sŏng abih hotai-hotiàn bĕ adoh sŏh
moyòm-pŏglòng Yàng.

20 Lăm abih tŏgrŏ bruă, pāl mŭt-mŭt mă angăn
Yàng buŏl gudroi la Yàng Jĕsu Krist bloh pŏyă
pŏnuai ưnjŏmŭn Yàng Pô Lŏngi, la Ama.

Bruă-Phŭn Sŏng Adăt Hŏdiŭ Sŏdiŭ-Pŏsàng

21 Koyoa hotai-hotiàn duh-huŏi Pô Krist, buŏl
adoi-ai pāl păng-duh duă gŏŭ.

22 Ở mŏnih la sŏdiŭ, pāl păng-duh pŏsàng
droi yŏu păng-duh Yàng.

23 Koyoa pŏsàng la akŏ sŏdiŭ, 'buh kroi yŏu
Pô Krist la akŏ Tŏrpuŏl Goh-Sŏcŭh, Tŏrpuŏl
Goh-Sŏcŭh la rùp-phàp Pô, sŏng Pô la Yàng
Dŏng-Pŏklàh Tŏrpuŏl Goh-Sŏcŭh.

24 Tŏrpuŏl Goh-Sŏcŭh păng-duh Pô Krist
hoyŏu lŏi, nŭn sŏdiŭ kŭng pāl păng-duh
pŏsàng lăm tŏgrŏ bruă yŏu nŭn roi.

25 Ở mŏnih la pŏsàng, pāl rŏnăm bĕ sŏdiŭ
droi, yŏu Pô Krist hŭ rŏnăm Tŏrpuŏl
Goh-Sŏcŭh, prah-luŏi rùp-phŭn droi koyoa
Tŏrpuŏl Goh-Sŏcŭh,

26 tô ngã pơsốch-sri Tơpuol Goh-Sốch,
hơđi tũ angui ia sớng Pơnuai Pô ngã
pơsốch-goh Tơpuol Goh-Sốch,

27 tô ba pơtobiã tơ anaũ Pô sa Tơpuol
Goh-Sốch màng-kốcrà, 'buh nàl sớu, 'buh
kốnuãn, 'buh hũ hợgẽ mớhiớ yơu nũn, bloh
sốch-sri sớng wĩl-tớl.

28 Kũng yơu nũn rới, pơsàng pãl rơnãm sớđiũ
yơu rùp-phũn đroi. Aràng sới rơnãm sớđiũ la
rơnãm rùp-phũn đroi.

29 Koyoa 'buh tũ lơi aràng sới mớbai
rùp-phũn đroi, bloh ròn-giãm, cớ-gàr nũ, yơu
Pô Krist sớng Tơpuol Goh-Sốch rới,

30 koyoa buol gudroi la du pơ-ơnah lãm
rùp-phập Pô.

31 Koyoa nũn, “mớnih lớkới pãl tớbiã mớng
ame ama bloh pớcuãl-pợgặp sớng sớđiũ đroi,
sớng abih dua aràng rớũ tóbiã jớng sa.” *

32 Pơnuai tớđớũ-dớrlãm nũn la pớng biã,
sớng đớlhã khiãng đờm mớng Pô Krist sớng
Tơpuol Goh-Sốch.

33 Yơu nũn, yàu aràng lãm buol adới-ai pãl
rơnãm sớđiũ yơu rùp-phũn đroi, dò mớnih
sớđiũ nũn pãl pãng-duh pơsàng.

6

Bruã-Phũn Anà Sớng Ame Ama

1 Ở du mớnih la anà, pãl pãng-bớbah ame
ama đroi lãm Yàng, koyoa ni la pơnuai iớũ adất
biã.

---

* 5:31 5:31 Bơ-àr Cómừp 2:24.

² “Duh-huoi bẻ tở ame ama hã.” — Nừn la pơnuai adət-pơđăr còm rừp, hủ pơtui găm sa pơnuai đòm pơguần —

³ “Tô hã hủ lợngai-pơtuah sỡng hủ hỡdiũ suoi tở ngỗ lỡn.” *

⁴ Ở du mớnh la ama, juoi ngã tở anà droi anok họtai, bloh pãl angui bẻ pơnuai ngã glài pơrờmừ sỡng pơnuai pơto-pơđăr Yàng bloh rờng-ciảm buoi guũ.

Bruã-Phũn Mớnh Pô Sỡng Hỡlũn-Hỡlã

⁵ Ở du mớnh la hỡlũn-hỡlã, kỡtở droi huoi bẻ, mã họtai-họtìen tởpã-tởpe bloh pãng-duh mớnh ngã pô droi lăm rài dun-ya ni yờu pãng-duh Pô Krist,

⁶ 'buh iỡũ mĩn pãng-duh tũ mớnh pô hủ mớta, yờu du mớnh duah pơnuai khiẻng ngã tô siàm họtai aràng, bloh pãl yờu du mớnh hỡlũn-hỡlã Pô Krist, mã họtai-họtìen siàm bloh ngã tui họtai-khiẻng Yàng Pô Lợngi.

⁷ Pãl duh bruã bẻ sỡng abih họtai-họtìen yờu duh bruã Yàng, bloh 'buh iỡũ yờu duh bruã joi anà mớnh,

⁸ kỡyỏa thờu lài, 'buh kỡrhia buoi gudroi la mớnh hỡlũn-hỡlã halài mớnh akỏ-lỡhuai tởkai-lỡnàng, yàu aràng rờu đờ-lẻng hủ phỡn moyòm-broi mừng Yàng, tui bruã siàm droi hủ ngã.

⁹ Ở buoi adroi-ai la mớnh ngã pô, kũng pãl ngã bẻ sỡng du mớnh hỡlũn-hỡlã droi yờu nừn rời, juoi pờhuoi-pờkrốt buoi guũ, kỡyỏa thờu

---

* **6:3 6:3** Tờbiã Mừng Ejiptờ 20:12.

lài abih buo̯l gu̯nu sǝng buo̯l adoi-ai mǝn hũ
gǝm sa aràng Pô tǝ ngǝ lǝngì, sǝng Pô cǝ abih
tǝgrǝ mǝnih la yǝu gǝũ, 'buh cǝ mǝnih ni la
prǝng-màng mǝnih dih la 'buh sǝp ƣu.

Du Phǝn Tǝmngǝ Mǝnih Pǝng-Tui Yàng Angui

¹⁰ Hǝdoi lu̯i, buo̯l adoi-ai pǝl pràn-khǝng lǝm
Yàng, gǝnũm tǝ pràn lǝm gǝnǝp-gǝnuǎr wĩl-tǝi
Pô.

¹¹ Gui apǝn bǝ tǝgrǝ phǝn-tǝmngǝ Yàng Pô
Lǝngì, tǝ buo̯l adoi-ai hũ rǝgǝi dò dǝng kojǝp
bloh tǝmdrǝ-wǝ sǝng du kai-ǝniai
komlài-jĩnràk.

¹² Kǝyǝa buo̯l gudroi tǝmngǝ, 'buh iǝũ
tǝmdrǝ-wǝ sǝng jǝi anà mǝnih hũ rǝlo sǝng
drah, bloh tǝmdrǝ-wǝ sǝng du gǝnuǎr
apǝn-akǝ, du gǝnuǎr-pràn, du potau apǝn-akǝ
dun-ya kǝnǝm-mǝsrũ ni, sǝng du kǝmlài
mǝsak-jǝhà dò lǝm tǝgrǝ anih tǝ ngǝ lǝngì.

¹³ Kǝyǝa nũn, buo̯l adoi-ai pǝl mã apǝn bǝ
tǝgrǝ phǝn-tǝmngǝ Yàng Pô Lǝngì, tǝ lǝm hǝroi
gleh-glǝr mǝtai-lǝhiǝ buo̯l adoi-ai hũ rǝgǝi
tǝmdrǝ-wǝ jai, sǝng tũ hũ pha-jai rǝlau abih
tǝgrǝ mǝta bojǝ, buo̯l adoi-ai sǝđau̯ dò dǝng
kojǝp.

¹⁴ Yǝu nũn, dò dǝng kojǝp bǝ, akǝ tǝloi
kǝ-iǝng sǝng pǝnuai-tǝpǝ, cù ào-pǝsǝi sǝng
pǝnuai rĩng-tǝpǝ,

¹⁵ juǝ tǝkhǝ sǝng pǝnuai abih hotai-hotiàn
poto-akhàn Pǝnuai-Siàm rĩng-lǝngai,

16 mĩt-mĩt angui pɔnuai pãng-tui ngã
sɔlào-ăcing,† gɔnừm tɔ nừn buol adɔi-ai hữ
rɔgɔi pɔmɔtai jiông tɔgrữ bừm apui mɔnih
mɔsak-jɔhà.

17 Kừng pải mã bẻ pɔnuai đống-pɔklàh ngã
kɔlmu pɔsɔi, sɔng apăn đào Bɔngă Sɔcìh-Sri, la
Pɔnuai Yàng Pô Lɔngì.

18 Pải mĩt-mĩt angui tɔgrữ pɔnuai iɔu-lài,
yòng lɔkɔu, bloh iɔu-lài lăm Bɔngă Sɔcìh-Sri.
Mừng bruă ni, buol adɔi-ai pải abih pràn-hotai
bloh mɔdɔh kraũ sɔng iɔu-lài tɔ abih tɔgrữ
mɔnih sɔcìh-sri.

19 Kừng yòng iɔu-lài tɔ dɔlhă, tô tũ dɔlhă pɔh
kàng đờm, nừn Yàng bừi pɔnuai tɔ dɔlhă, tô
dɔlhă hữ hữl-pràn hotai-hotiàn pɔto-akhàn
pɔnuai tɔđứ-dɔrlăm Pɔnuai-Siàm.

20 Kɔyɔa mừng Pɔnuai-Siàm nừn, bloh dɔlhă
ngă mɔnih gɔnuar-ala-mɔta lăm pɔnuai kɔng
sɔng anuh. Yòng buol adɔi-ai iɔu-lài bẻ tô
dɔlhă kừ hữl-pràn hotai-hotiàn pɔto-akhàn
Pɔnuai-Siàm nừn, yɔu dɔlhă pải đờm.

*Pođă Tiçikɔ nau. Pɔnuai Cũa-Rɔwăng Tɔlui
Bɔ-àr Pɔyɔa*

21 Bloh tô buol adɔi-ai kừng thɔu jiông tũ ni
dɔlhă hɔyɔu lɔi sɔng dò ngã bruă hɔgê, nừn
Tiçikɔ, mɔnih adɔi-ai siàm-rɔnămbiă, sɔng la
mɔnih đống duh bruă tɔpă sa hotai-hotiàn lăm
Yàng, rừ đờm akhàn wớ abih tɔgrữ pɔnuai tɔ
buol adɔi-ai.

† 6:16 6:16 Ia Kɔho angăn la khèl. Ia Yuon angăn la thuấn.

²² Dơihă pơđăr sơ-ai nửn truh sỡng buol adơi-ai kũng koyoa bruă phữn nửn, tồ buol adơi-ai thỡu jỡng mững buol dỡnhă tữ ni hỡyỡu lờ, sỡng tồ sỡ-ai nửn pỡluợ-pỡrỡngài hợtai-hotiàn buol adơi-ai.

²³ Yờng lợkỡu Yàng Pồ Lỡngì la Ama, sỡng Yàng la Yàng Jêsu Krist bỡrỡ pỡnuẩ rỡng-lỡngài, pỡnuẩ uỡn-rỡnẵm, sỡng pỡnuẩ pẵng-tui tỡ buol adơi-ai.

²⁴ Yờng lợkỡu pỡnuẩ anữt-bỡrỡ-soh dò sỡng abih tỡgrỡ mỡnh uỡn-rỡnẵm Yàng buol gudrỡi la Yàng Jêsu Krist, sỡng sa pỡnuẩ uỡn-rỡnẵm dò rài pỡdò rài 'buh tữ lờ lủ!

Chru
Chru: Chru (New Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chru

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 1 May 2025

29890c73-845e-5b2d-84d7-4d631546315a